

ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

ΔΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ
Διά μηνός 25 " 6.
ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ.
Διά μηνός 25 " 7.

Συντάσσεται υπό Δ. Π. κτλ
και εκδίδεται εφ' ἑαυτῶν.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγε-
λιῶν ληπτ. 15 ὁ στίχος.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΠΑΘΗΤΩΝ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΗΠΟΣ).

Ἀθήναι, τὴν 6 Ἰουλίου 1853.

ΔΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Παρά τοῖς Κ.Κ. Διδασκάλους
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Τα-
χυδρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ.Κ. Ἑλλησικ. Προξένου
καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτό-
ποις τοῦ ἐκδότητος.
Πᾶσα δόσοληψία ἐνεργεῖται
διὰ τοῦ Κ. Ἰωάννου Ἀγ-
γελοπούλου Τοπογράφου
Ἐκδίδεται ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος
κατὰ Σάββατον.

Λουτρόν, Ἀσάμινθος, Βαλανεῖον.

Τὸ λούεσθαι, ἥτοι ἐν φύσει θερμῷ λουτρῷ ἢ τέχνῃ παρεσκευασμένῳ, καὶ ἐν ψυχρῷ γλυκερῇ ἢ ἀλμυρῷ ὕδατι ἢν σύνητες πάλαι καὶ ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἡ Ναυσικά, Ουγάτηρ τοῦ τῶν Φακίων βασιλέως Ἀλκίνοῦ, πορευθεῖσα μετὰ τῶν θεραπικῶν ἵα πλὴν τὰ ἐαυτῆς ἰμάτια ἐλούσατο μετὰ τοῦτο ἐν τῷ ποταμῷ, (Ὀδ. Ζ. 58, 65). Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐποίησεν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἐλθὼν, (Ὀδ. Ζ. 210—224). Ἡ Εὐρώπη λούεται ἐν τῷ Ἀναύρω ποταμῷ καὶ ἡ Ἑλένη μετὰ τῶν παιδικῶν αὐτῆς ἐν τῷ Εὐρώτῃ (Μοσχ. εἰδ. 6. 31. Θεοκρ. Ζ 22). Πολλὰ δὲ μαρτυρίαι θεβαίουσιν ὅτι πολλὰκις ἐλούοντο εἰς θερμὰς πηγὰς. Εὐφημοῦνται ὑπὸ τῶν ποιητῶν τὰ παρὰ τοῦ Ἡρακλείου ἢ τῆς Ἀθηνᾶς ὑποδειχθέντα τῷ Ἡρακλεῖ λουτρά (Ἡράκλεια λουτρά), καὶ ὁ Πίνδιρος μνημονεύει θερμῶν λουτρῶν τῶν νυμφῶν, (Ὀλυμ. 1B 27), καὶ ὁ Ὀμηρὸς ἐπαινεῖ τὴν μίαν τοῦ Σκαμάνδρου πηγὴν διὰ τὸ λιανὸν αὐτῆς ὕδωρ καὶ τὴν ἄλλην διὰ τὸ ψυχρὸν. Τὰ τέχνην παρεσκευαζόμενα θερμὰ λουτρά ἐγίνοντο ἐντός σκευῶν, ὅπερ, ὁ μὲν Ὀμηρὸς ὀνομάζει ἀσάμινθος, ὁ δὲ Ἀθήναιος ἐμβασιν.

Ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ λουτροῦ τοῦ Ὀδυσσεῦς ἐν τοῖς δώμασι τῆς Κίρκης (Ὀδ. Κ. 359—365) φαίνεται ὅτι ὁ λουόμενος ἐκάθητο ἐν τῷ ἀσάμινθῳ καὶ κατεχέετο κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ δι' ἀρυταίνης ὕδωρ, ὅπερ ἐθερμαῖνον ἐν μεγάλῳ τρίποδι ἢ λέβητι ὑποτιθέντες πῦρ. Ὅτε σκοπὸς τοῦ λουτροῦ ἦν ἡ καθαρῖότης ἀπλῶς ἐλούοντο εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, ὅπερ ἐθεωρεῖτο καὶ « προσφορῶτατον τοῖς νεύροις ». Μετὰ σωματικὴν δὲ ἐπίπνοαν ἀσκησιν ἢ κάματον ἐποιοῦντο θερμῷ λουτρῷ χρῆσιν, πρὸς ἀναψυχὴν τοῦ σώματος καὶ χαλάρωσιν τῆς τῶν νεύρων διατάξεως (Ἀθην. ἀνωτ. Ομ. Ἰλ. Κ. 576 Ὀδ. Δ. 48 κτλ). Ὁ ἀτάμινθος ἦν ἐκ πέτρας εὐξέστου, καὶ ἐνίστε ἐξ ἀργύρου. Τὸ θερμὸν λουτρόν ἐθεωρεῖτο ἐπὶ τῶν ὀμηρικῶν χρόνων ὡς σημεῖον θηλυπρεπείας (Ὀδ. Θ. 248) τούτου δὲ προηγίετο τὸ ψυχρῷ ὕδατι λούεσθαι (Ομ. ἀνωτ).

Καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες μετὰ τὸ λουτρόν, ἰδίως δὲ τὸ θερμὸν, ἠλείφοντο ἐλαίῳ, ἢ ἀπαλύνονσι τὸ διατραχυνόμενον ἐκ τούτου δέμα, ἀγνώστων ὄντων ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις τῶν πολυτίμων μύρων, (Ὀδυσ. Ζ. 96. Ἀθην. ἀνωτ). Τὸ ἐλαῖον συνεμίγνυον ἐνίστε εὐσφομοῖς θάμνοις ἢ ἄνεσι· ἐπαινεῖ δὲ ὁ ποιητὴς τὸ ῥόδιον, ὅπερ Ἀφροδίτη ἐπέχρισεν Ἐκτορα (Ἰλ. Ψ 186 Ε. 172 κτλ). Μετὰ τὸ λουτρόν συνήθως ἐδείπνον καὶ κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς καὶ κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, (Ὀδ. Ζ. 97).

Οἱ Λακεδαιμόνιοι θεωροῦντες τὸ θερμὸν ὕδωρ ὡς χαλαστικὸν τῶν νεύρων καὶ θηλυπρεπὲς ἐλούοντο πᾶσαν ἡμέραν εἰς τὸν Εὐρώταν. (Ξενοφ. ἐλλ. Ε. 4. 28. Πλουτ. Ἀλκιβ. 23) ἐχρῶντο δὲ καὶ ἀνδρῶντι λουτρῷ ἐντός θερμοῦ δώματος πυρατουμένου ἐντέχνως χάριν ἐξιδρώσεως, ὅπερ ἐλέγετο πυριατήριον, (Δίων Κάσ. Νγ'. 515).

Ἡ συχὴ τῶν δημοσίων λουτρῶν χρῆσις ἐν Ἀθήναις ἐθεωρεῖτο ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ τε Σωκράτους καὶ τοῦ Δημοσθένους ὡς σημεῖον τρυφῆς καὶ θηλυπρεπείας πολυτελείας (Δημοσθ. κ. Πολυκλ. 1217), διὰ τοῦτο καὶ ὁ Φωκίων οὐδέποτε ὤφθη ἐν δημοσίῳ Βαλανεῖῳ (Πλουτ. Φωκ. 4), ὁ δὲ Σωκράτης σπανιώτατα ἐπορεύετο εἰς τοιοῦτο (Πλατ. συμπ. 174). Ἐννοεῖται δὲ ἐνταῦθα ὅτι ὁ λόγος ἐστὶ περὶ θερμῶν λουτρῶν ἢ ἐντός δὲ τῆς πόλεως οἰκοδομῆ βαλανείων τοιούτων οὐδέποτε ἐπετρέπετο πάλαι, (Ἀθην. Α. 18). Ὁ παρ' Ἀθηναίῳ Ἐρμιππος λέγει

Μὰ τὸν Δι' οὐ μέντοι μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ
τὸν ἀγαθόν, οὐδὲ θερμολουτεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς.

Ἐν ταῖς Νεφέλαις τοῦ Ἀριστοφάνους, ὁ δίκαιος λόγος συμβουλεύει τοὺς νέους « βαλανείων ἀπέχεσθαι » (978. στιχ. 1028—1937).

Ταῦτα δὲ δεικνύουσι συγχρόνως ὅτι τὰ παρ' Ὀμήρῳ θερμὰ λουτρά ὀνομάζοντο μεταγενεστέρως βαλανεῖα.

Τὰ βαλανεῖα ἦσαν ἥτοι δημοσία, ἢ ἰδιωτικά (δημοσιεύοντα, ἴδια). Καὶ τὰ μὲν ἀνήκον εἰς τὴν πόλιν, τὰ δὲ ὠκοδομοῦντο ὑπὸ ἰδιωτῶν πρὸς κερδοσκοπίαν· οἱ εἰς ταῦτα λουόμενοι ἀπέτινον τὸ λεγόμενον ἐπιλουτρον. Καὶ οἱ εἰς τὰ δημοσία λουτρά λουόμενοι ὡσαύτως ἐτέλουν τῷ βαλανεῖ ἐπιλουτρον ὀβολοὺς δύο, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦλάχιστον τοῦ Λουκιανοῦ (Λουκ. Λεξιφ.). Ἰδιωτικῶν λουτρῶν μνημονεύει δτε Πλούταρχος (Δημητρ. 24) καὶ ὁ Ἰσαῖος (π. Δικαιογ. κλήρου 101. π. Φιλοκτ. Κλήρου 140). Ὁ δὲ Ξενοφῶν ποιεῖ μνησιν ἰδίου βαλανείου πρὸς χρῆσιν μόνον τῶν οἰκείων τοῦ οἰκοδομησαμένου αὐτοῦ (Ξ. Πολ. Ἀθ. Β. 10).

Ὀλίγα γινώσκωμεν περὶ τῶν Ἀθηναίων βαλανείων κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δημοκρατίας. Γὰρ ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ ἐν τῷ Ἰππία αὐτοῦ ἱστοροῦμενα ἀφορῶσι τὰ μεταγενεστέρως κατὰ τὸν τύπον τῶν Ῥωμαϊκῶν ὠκοδομημένα· αἱ ἐπὶ ἀρχαίων ἀγγείων εἰκόνες λουομένων οὐδὲν τι τοῖς νῦν βαλανείοις ὅμοιον περιστῶσι. Φαίνεται ἐν αὐτοῖς ὡσεὶδὴς τὸ σχῆμα λουτήρ (ἢ λουτήριον) θαίνων ἐπὶ ὑποστάτου, παρ' αὐτῷ δὲ ἴστανται γυμνοὶ οἱ λουόμενοι. Παρεκτός τῶν λουτήρων ἢ λουτήριων ὑπάρχουσι ἀσάμινθοι ἢ, κατὰ τοὺς νεωτέρους τῶν ἀρχαίων, πύλοι, ἐν οἷς ἐκάθητο οἱ λουόμενοι, ὡς ἀνωτέρω ἐβρέθη, (Σχολ. Ἀριστοφ. Ἰππ. 1055. Ἡσυχ. ἐν λ. Πύλος, Πολ. Ζ. 166, 168). Ἐν τοῖς βαλανείοις ὑπῆρχον ἐτι εἰδός τι λουτρῶν δι' ἀτμοῦ ἰδρωτικῶν, ὅπερ πυρία καὶ πυριατήρια ὀνομάζοντο, ὧν καὶ Ἐπίδοτος μὲνηται. (Δ. 75. παραβλ. Πολυδ. Ζ. 168. Ἀθην. Ε. 207 1B 519 Πλουτ. Κίμ. 1). Οἱ λουόμενοι ἔφερον πιθανὰν μεθ' ἑαυτῶν στυλεγγίδας ἢ ξύστρας σιδηρᾶς ἢ ἄλλης ὕλης, ἐλαῖον καὶ λουτρίδας (λουτρικά). Ἐχρῶντο δὲ οἱ Ἕλληες πρὸς καθαρῖσμον τοῦ σώματος διαφόροις ὕλαις ῥύμμα κοινῶς λεγόμεναις καὶ ὑπὸ τοῦ βαλανείως χορηγοῦμεναις, (Ἀριστοφ. Αυσιστ. 377). Τὸ ῥύμμα συνήθως συνίστατο ἐκ κονίας, νίτρου καὶ κίμωνίας γῆς (Ἀριστοφ. Βατρ. 710 καὶ Σχολ. Πλατ. Πολιτ. Δ. 430).

Ἐλούοντο γενικῶς οἱ ἀρχαῖοι βραχὺ τι πρὸ τοῦ δείπνου, πρῶτον ἐν θερμῷ ὕδατι ἢ πυρίῳ καὶ ἔπειτα ἐν ψυχρῷ (Πλουτ. Περὶ πρ. ψυχρ. Πανσ. Β. 34. § 2). Παρ' Ὀμήρῳ δὲ φαίνεται ὅτι ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ ἐγίνετο τὸ ἀνάπαλιν, τοῦτέστι προηγίετο τὸ ψυχρὸν τοῦ θερμοῦ λουτροῦ. Τὸ ψυχρὸν ὕδωρ κατεχέετο ἐπὶ τὰ νῶτα ἢ τοὺς ὤμους τῶν λουομένων ὑπὸ τοῦ βαλανείως ἢ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ, οἵτινες ὀνομάζοντο παραχύται (Πλουτ. Πολ. Α. 344. Λουκ. Δημοσθ. Ἔγκ. 16. τομ. 3. σελ. 503. Πλουτ. Περὶ φθόν. 6. Λακ. Ἀποφθέγγ. 49). Τὸ σκεῦος ἀφ' οὗ τὸ ὕδωρ κατεχέετο ἐκαλεῖτο ἀρύταινα. (Ἀριστοφ. Ἰπ. 1087. Θεοφρ. Χαρακτ. 9).

Οἱ Ἕλληες ἐλούοντο κατὰ χρῆος τρίς τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἐν τῇ γεννήσει, τῷ γάμῳ καὶ τῇ τελευτῇ· λέγεται δὲ καὶ οἱ Δαρδάνιοι, Ἰλ-λυρικὸς λαὸς, ὁμοίως ἐποίουν, (Νικ. Δαμασκ. παρὰ Στοβ. Ε. 51, σελ. 152. ἐκδ. Γαισσορδίου). Τὸ ὕδωρ, ἐν ᾧ ἡ νύμφη ἐλούετο (λουτρόν νυμφικόν Ἀριστοφ. Αυσιστ. 378) ἐν Ἀθήναις ἐκομιζετο ἐκ τῆς Κκλλεζόνης πηγῆς, ἥτις ἀπὸ τοῦ Παισιετράτου ὀνομάσθη ἐννεάκρου-νος (Θουκ. Β. 15)· ὁ κομιζων τὸ ὕδωρ παῖς ἦν ἐκ τῶν συγγενῶν τῆς νύμφης καὶ ὀνομάζετο λουτροφόρος. Παρομοίως ἐκομιζετο καὶ τὸ πρὸς λουτρόν τῶν σωμάτων τῶν ἀποθνησκόντων ἀγάμων· ἐπὶ τὰ μνήματα τούτων παριστάνετο παῖς κρατῶν ὕδριαν. ὁ Πολυδεύκης (Γ. 43) λέγει, ὅτι ἦν γυνὴ ἢ κομιζουσα τὸ πρὸς λουτρόν τῆς νύμφης ὕδωρ, καὶ ὁ Δημοσθένης (κ. Λεωκρ. 1089 23. παραβλ. 1086 14. κτλ) ὁμιλῶν περὶ μνήματος ἀγάμου λέγει ἢ λουτροφόρος. Εἰς πάντα δὲ τὰ σωζόμενα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος καθορῶμεν παιδί-

σκας μόνον λουτροφόρους, οὐδαμῶς δὲ παῖδας. (Id. Βεκκέρου Χαρι- κλη. Τομ. Β. σελ. 135—146 καὶ 459—462 καὶ Όμικρ. Ἐργ. βιβλ. Γ. κερ. Θ).

—000—

Τὴν ἐξῆς πρόσθετον περὶ ἠλεκτροῦ διατριβὴν ἔστειλεν ἡμῖν ὁ πολ- λοῦ λόγου ἄξιος ἀρχιφραγμακοποῦς τῆς Α. Μ. καὶ καθηγητῆς τῆς χη- μείας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Κ. Ἐ. Λάνδερερ, ἡ μετριοφροσύνη τοῦ ὁ- ποίου ἀπηγόρευσε ἡμῖν τοῦ ν' ἀποδώσωμεν αὐτῷ δημοσίᾳ τὸν προ- σήκοντα ἔπαινον, καὶ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ πολυμαθεῖαν καὶ διὰ τὴν πλήρη ἀγαθότητα, διαθέσειν καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ φυσικὰς ἀ- ρετὰς καὶ κτητὰ πλεονεκτήματα.

Κύριε Συντάκτα τῆς ἐφημερίδος τῶν Μαθητῶν.

Περὶ ἠλεκτροῦ.

Εἰς τὴν περὶ ἠλεκτροῦ διατριβὴν Σας δὲν νομίζω ἄπο σκοποῦ νὰ προσθέσω ὀλίγας τινὰς λέξεις ὑπὸ φησιογραφικῆν ἔποψιν. Τὸ ἠλεκτρον ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν του ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύ- ρου κράματος, ἐξ οὗ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ πλείωτα τῆς πολυτε- λείας ἀντικείμενα ἐργάσθησαν, μετὰ τοῦ χρώματος τοῦ ἠλεκτροῦ, καὶ ὄχι ἐκ τοῦ ἰδιώματος αὐτοῦ τοῦ ἔλκειν ἐλαφρὰ σώματα, καθὼς δὲ μόνον τοῦ ἠλεκτροῦ, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλα σώματα προσλαμ- βάνουν τριβόμενα τὸ ἰδιῶμα τοῦ ἔλκειν ἐλαφρὰ σώματα· τὸ μεταλ- λικὸν κράμα, τὸ ἐπονομασθὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἠλεκτρον ἢ ἠλεκτρος, προήχθη διὰ τῆς συντήξεως 4 μερῶν χρυσοῦ καὶ 1 μέρους ἀργύ- ρου· καὶ ὄχι μόνον ἀγγεῖα καὶ ἄλλα σκευῆ ἐξ αὐτοῦ κατασκευάσθη- σαν, ἀλλὰ καὶ νομίσματα.

Τὸ ἠλεκτρον εἶναι ῥητινώδης, ὁπότε, ὅστις εἰς ῥευστὴν κατάστασιν ἐκ τίνος δένδρου προκατακλυμαῖον ἐξέρχεται, καὶ ἀκολουθῶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπεξηραίνεται· παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐκλήθη Succinum ἐκ τῆς λέξεως succus (ὀπισμα)· ὅτι δὲ τὸ ἠλεκτρον ἡτό ποτε ῥευσ- τὸν ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν τμημάτων ἠλεκτροῦ ἐντετυπω- μένων φύλλων καὶ καρπῶν, καθὼς καὶ ἐκ τῶν τῶσαν ἐντὸς τῆς μάξης τοῦ ἠλεκτροῦ, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐπιτεκολλημένων ἐντόμων. Εἰς διάφορα ὀρυκτολογικὰ μουσεῖα τῆς Εὐρώπης διατηροῦνται τοιαῦτα πολυτίμητα τεμάχια ἠλεκτροῦ, τὰ ὅποια δεῖκνουν ἐπιτε- κολλημένα ἐντομα, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ἐντόμου φαίνεται ἐναρ- γέστακα, ὅτι τὸ ζῶον ἐπροσπάθησε ν' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τοῦ τότε ἰζώ- δους ὄντος ἠλεκτροῦ. Μεταξὺ τῶν ἐντόμων, ἄνω τῶσαν ἐπὶ τῆς ἐπι- φανείας τοῦ ἠλεκτροῦ, ὡς καὶ ἐντὸς τῆς μάξης αὐτοῦ ὑπάρχουσιν, διεκρίθησαν διάφορα εἶδη ἀραχνῶν, πρὸ πάντων Archaea paradoxa ἐξ ὧν τὴν σήμερον οὐδὲν πλεον εἶδος σίγγεται ἐπὶ τῆς γῆτινός σφαι- ρας· ὡστε τὰ ζῶα ταῦτα ἀνήκον εἰς τὴν προκατακλυμαῖαν ἐπο- χὴν· ἐν μόνον ἐντομον ὁμοιον τοῖς τὴν σήμερον ζῶσιν ἐντόμοις ἀνε- καλύθη εἰς τὸ ἠλεκτρον, ὀνομαζόμενον Lepisma sacharinum, τὸ ὅποιον κατὰ γένος εἰς τῆς Ἀμερικῆς. Μεταξὺ τῶν τὴν σήμερον μὴ ὑ- παρχόντων ἐντὸς, δὲ τοῦ ἠλεκτροῦ εὐρισκομένων ἐντόμων, ἀπαντῶνται ὁμοιάζοντα εἶδη εἰς τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν καὶ εἰς τὴν Βρασιλίαν. Τὸ ἠλεκτρον εὐρίσκεται εἰς τινὰ μέρη τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν Σικελίαν, Ἴταλίαν, Ἰσπανίαν, Ἑλβετίαν, Πολλωνίαν, καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν Προυσίαν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, συμμεμιγμένον με- τὰ ἄμμων αὐτῆς· ἐντὸς ἀργιλλώχων στρωμάτων, καὶ περιβεβλημένον μετὰ ἀργιλλώχων χωμάτων· ὡς ἐκ τοῦ τύπου ἐπονομάζεται τὸ ἠλεκ-τρον τοῦτο βαλεϊκὸν ἠλεκτρον· καὶ ἐπειδὴ ἀποκτάται διὰ τεχνικῆς ἀνορύξεως, ὡς ἀπολαμβάνονται τὰ λοιπὰ μέταλλα, τὸ κατὰ τὸν ἐκ- τεθέντα τρόπον ληφθὲν ἠλεκτρον ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν ἠλεκτρον ὀ- ρυκτώδες. Οἱ Φοίνικες ᾗδη ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μετέφερον τὸ ἠλεκτρον ἐκ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, καὶ ὁ Θαλῆς, λέγουσιν, πρῶτος ἐγνώρισε τὴν ἠλεκτρικὴν του ιδιότητα· τὸ δὲ μεγαλύτερον ποσὸν τοῦ ἠλεκτροῦ ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἐν καιρῷ κλύδωνος, ἢ ὅταν ὁ ἀνεμος πνέῃ πρὸς τὴν ξηρὰν. Οἱ τὸ δικαίωμα τῆς ἀλλείας τοῦ ἠ- λεκτροῦ ἀγορεύοντες κάτοικοι σπένουσι δίκτυα ἐναντίον τοῦ ἀνέμου καὶ οὕτως ἀλλεῖουσιν αὐτό. Εἰς τὴν ἐξαγωγὴν του ἐκ τῆς θαλάσσης εὐ- ρίσκεται τὸ ἠλεκτρον περιβεβλημένον μετὰ τίνος φύκος ὀνομαζόμε- νου παρὰ τῶν ἀλλιών, χρίστον τοῦ ἠλεκτροῦ, καὶ βοτανικῶς Fucus vesiculosus F. fastigiatus καλούμενον. Ἡ τοῦ ἠλεκτροῦ ἀλλεία εἶναι βασιλικὸν προνόμιον, καὶ ᾗδη ἀπὸ τὰ 1811 μόνον τὸ πλῆσιον τῆς πόλεως Koenigsberg ἀλλεῖόμενον ἐνοικιάζεται καθ' ἕκαστον χρό-

νον ἀντὶ 10,000 ταλῶν. Πρὸ τινῶν χρόνων ἀνευρέθη ἐκ τοῦ ἐά- θους τῆς θαλάσσης ὀλόκληρος σχεδὸν κομρὸς τοιοῦτου προκατακλυ- σμαίου ἠλεκτροφόρου δένδρου, τοῦ ὀποῖου ἅπαντα τὰ ὄργανα, τῶσαν ὁ φλοῖός, καθὼς καὶ τὰ ξυλῶδη αὐτοῦ στρώματα, ἦσαν ἔμπλεα ἠ- λεκτροῦ, ὥστε τὸ δένδρον τοῦτο, τὸ ὀποῖον ὀνομάσθη ἠλεκτροφόρος πεύκη (Pinites Succifer) ὑπερέθη ὡς πρὸς τὸ πλοῖσιόπαρον τῆς ἐξ αὐτοῦ ποτε ἔκρυσσασσι· ῥητινώδους ὕλης ἅπαντα τὰ τὴν σήμερον γνω- στά δένδρα. Τὸ ἐκ τῶν φυκῶν ἀποκεχωρισμένον καὶ διὰ σάπιας ἀ- πεπλυμένον ἠλεκτρον ἐκλέγεται κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ χρῶμα, καὶ λαμβάνει διαφόρους ὀνομασίας, ἢ δὲ ἀξία εἶναι εἰς ἀναλογίαν μὲ τὸ μέγεθος τῶν τμημάτων, ὡς καὶ μὲ τὴν λευκότητα καὶ διαφάνειάν του. Ἡ κυριώτερα χρῆσις τοῦ ἠλεκτροῦ εἶναι ἡ πρὸς κατασκευὴν ἀπείρων ἀντικειμένων τῆς πολυτελείας, καὶ τὰ ἀποορυμμάτια χρυσιμαίου πρὸς ἐξαγωγὴν τίνος ἰδιαιτέρου ὄξεος, ὀνομαζόμενου ἠλεκτρικοῦ ὄξεος, καθὼς καὶ τὸ μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ εἰρημένου ὄξεος ὑπόλειμμα διαλυόμενον εἰς λινέλαιον ἢ εἰς τὸ αἰθέριον ἔλαιον τῆς τερεβινθίνης χρυσιμαίει πρὸς βερνίκωμα. Τὸ ἠλεκτρον ἐρημιώθη παρὰ τοῖς ἀρ- χαιοῖς τορευταῖς· πολλὰς πρὸς στολισμὸν διαφόρων ἀντικειμένων· οὕτως ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος ὅτι εἰς τὰς Συρακούσας ὑπῆρχον γρυ- σελεφαντῆλεκτροι ἀσπίδες· καθὼς καὶ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀγ- γεῖα ἦσαν μετὰ ἠλεκτροῦ κισμημένα, καὶ ὀλόκληρον ἐξ ἠλεκτροῦ κατασκευασμένον ποτήριον. Ὁ Ἡλιόδωρος μνημονεύει ὅτι καὶ ἐντὸς τίνος περιδεραίου ἦτον ἐξ ἠλεκτροῦ κατασκευασμένη εἰκὼν τῆς Ἀθη- νᾶς, ἣτις ἐπονομάσθη Ἀθηνα ἠλεκτρική· ἐκτός τοῦτου κατασκευάζον οἱ ἀρχαῖοι τορευτὰ διάφορα ἐμβλήματα μὲ ἠλεκτρον κεκοσμημένα.

Ἐ. Λάνδερερ.

—000—

Κόνδορος (Vultur Gryphus).

Ὀνομάζεται κοινῶς Κόνδορος ὁ μέγας τῶν Ἰνδῶν γύψ, ἐκ παρεφθο- ρῆς τῆς παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ὀνομασίας αὐτοῦ Κοντέρ, παραγωγικῆς, κατὰ τὸν Humboldt, ἐξ ἄλλης τινὸς λέξεως τῶν Ἰνδικῶν, σημαίνουσα λε- πτὴν ἢ καλὴν ὄσφρησιν. Ἀνήκει δὲ τὸ ὄρνεν τοῦτο εἰς τὴν εἰκογέ- νειαν τῶν διημέρων ἀρακτικῶν πτηνῶν καὶ εἰς τὸ γένος τῶν καθαρ- τῶν. Τὰ περὶ αὐτοῦ μέχρι τίνος λεγόμενα ἦσαν μυθώδη, ὡς οἱ περὶ βασιλικῶν, καὶ δρακόντων καὶ γρυπῶν ἀρχαῖοι λόγοι· ὁ περιώνυμος καὶ ἀκριβὴς τῆς φύσεως παρατηρητῆς Humboldt πρῶτος περιέγραψε τὸ ὄρνεν τοῦτο ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ, καὶ παρέστησεν αὐτὸ εἶναι ἄ- πεκδόσας τὸ ζῶον τοῦτο τῶν εἰς αὐτὸ ἀποδιδόμενων ἰδανικῶν χαρ- κτηρῶν, καὶ κατατάξας αὐτὸ ἐν τῷ οἰκείῳ γένει, ἀπέριε πολλῶν μυ- θικῶν διηγήσεων τὰ οὐσιωδέστατα καλλωπίσματα, καὶ ἐπήνεγε νέαν ἀποδείξειν ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ φύσει τέρατα, ὅτι, καὶ δε φαί- νεται αὕτη ἐκκλίνουσα τῆς συνήθους τάξεως, ἐπὶ πλείστον διὰ μεγέ- θους ἐξαισίου, θέσεως καὶ ἐξέων, τὰ ὄντα αὐτῆς· εἰς μέρη κοινὸν τινος καὶ ἀπλοῦ τύπου ὑπὸ ποικίλης τροπολογίης. Ὁ ἀκάματος φυσικός διαιτρίψας ἐπὶ 17 ὄλοις μῆνας ἐν τοῖς γενεθλίοις ὄρεσι τοῦ Κόνδορος· παρήρτησε τὰς ιδιότητας καὶ τὰς ἐξείς αὐτοῦ, καὶ παρέσχε ἡμῖν θεταίας εἰδήσεις ἀντὶ τῶν τῶς ἐπικρατουσῶν ἀνευπῶν καὶ παραδό- ξων ἐπινοιῶν. Ἡ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας γενομένη καταμέ- τρησις αὐτοῦ δεῖκνυσι τὸν ἐκπληκτικῶς γιγαντιαῖον Κόνδορον ἰσομεγέ- θη τῷ πωγωνίτῃ τῶν Ἀλπεων Γουί, πρὸς δὲ ἔχει καὶ πολλὰς χαρα- κτηριστικὰς ὁμοιότητας.

Ἴδου δὲ ἡ ἀκριβὴς καὶ λογικὴ περιγραφή αὐτοῦ. Ἐπὶ σπειρὰν ὄρεων, ὧν αἱ κορυφαὶ ὑπὲρ τὰς ὑψίστας τῶν νεφελῶν ἀνωρόμεναι διατε- λουσιν ἀπ' αἰῶνος χιονοσκεπαστο, διαίταται ὄρνεν εἶδος, ὧν ἡ ἰ- σχὺς καὶ τὸ μέγεθος, παρατιθέμενα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων πτηνῶν, εἰσὶν ἀνάλογα τῆς μεταξὺ τῶν αἰθερίων αὐτῶν διαίτητρῶν καὶ τῶν συ- νήθων τῆς γῆς ὑψωμάτων ὑπαρχούσης διαφοράς. Εἰς τὰς αἰθερίους χώρας ἐνθα τὰ πτηνὰ ταῦτα διάγουσιν οὐδὲν ζῶον ἄλλο οὐδὲ φυτόν σχεδὸν ὑπάρχει, οὐδὲ ζῆ, ἔνεκα τῆς ὑπερβαλλούσης ἀραιότητος τοῦ ἀέρος, δὲ αὐτὰ μόνον ἀνεπηρεάστως εἰσπνεύουσιν. Εἰς τὰς καὶ ὑπὸ τῶν κερρανοβόλων νεφελῶν ἀνεπισκίπτους ταῦτες χώρας καγκυλάζων ὁ Κόν- δορος καὶ εὐχερέστως αὐτῷ ἀνιπτάμενος μέχρις οὐ γίνονται ἀφανῆς τῷ ἀτε- νίζοντι ὀφθαλμῷ τοῦ παρατηρητοῦ, ἐπορᾷ δ' ὄρνεν τῆς ὀράσεως τῆς γῆς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐρ' ἢς οὐδέποτε ἐπικαθῆται εἰμὲν, ὅτε ὑπὸ τῆς πείνης καταναγκάζεται. Ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἀνιπτασθαι καὶ πρᾶϊν ἐαυτὸν ἐν ταῖς ἀνωτάταις τῆς ἀτμοσφαιρας χώραις, ἡ ἱκανότης τοῦ ἀντέ-

χειν ἀδραχῶ, πρὸς τὸ ἐν τῷ ὕψει τοῦτο, ἐπικρατοῦν ὑπερβάλλον ψύ- χος, καὶ τοῦ εἰσπνεῖν εὐχερέως τὸν τοιοῦτον ὠδὲ ἀραιωμένον αἰθέρα, καὶ τὸ καθαρῶν ἐπιθεῖν εὐδικερῶς καὶ τὰ ἐλάχιστα τῶν ἐπὶ γῆς ὄντων προσελκύνουσιν ἀρκούτως ἐπὶ τοῦ Κόνδορος τὴν προσοχὴν ἡμῶν, εἰ καὶ μὴ θεωροῦνται ἐπι αὐτὸν ὡς τέρας εἰς οὐδεμίαν τάξιν οὐδὲ θαυμάσια τῆς κλίμακος τῆς δημιουργίης ὑπαγόμενον, ὅπως ἐλογίζετο πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Humboldt ἐξακριβώσεως τῆς οὐσίας αὐτοῦ. Καὶ τοι- τὸν λεπτότατον καὶ καθαρῶτατον αἶρα φιλῶν ὁ Κόνδορος, ἐνδίδων αἰ- ταῖς ἀρακτικαῖς τῆς φύσεως αὐτοῦ ὀρμαῖς, καταβαίνει πολλαίς ἐπὶ τῶν χθαμαλῶν πεδίων, ἐκλυόμενος ἐκ τῆς θέας ἢ τῆς ἀπορροῆς θνησι- μαίου τινὸς ζώου, ἰδίως δὲ προβάτου ἢ βοῦς. Ἐπὶ τοιαύτης μυστα- ρᾶς ἐδωθῆς πολλοὶ ἄλλοι ἐπιπίπτοντες ἄρρονται ἀπὸ τῆς ἐξορφέσεως τῶν ὀφθαλμῶν τῶν θνησιμαίων πρῶτον, μεταβαίνοντες ἔπειτα εἰς τὴν ἀπόσπασιν καὶ κατατμήσιν τῆς γλώσσης, καὶ μετὰ τοῦτο τρέπο- μενοι εἰς τὴν καταβρόχθησιν τῶν ἐγκάτων μετὰ τῆς ἰδιουζούσης εἰς ἅπαν τὸ γένος τῶν ζῶων τοῦτων λαμπαργίης. Εἰσφοροῦντες ἀπλήρτως τροφὴν τοιούτην οἱ Κόνδορος καθίστανται θηρία καὶ θραδυπετεῖ· ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει εὐρίσκονται αὐτοῖς εἰ γηγενεῖς Ἰνδοὶ λαμ- βάνουσιν παρ' αὐτῶν δίκας, διὰ τὰς γενομένας ἀραπαγάς καὶ καταστρο- φὰς τῶν πομπῶν αὐτῶν παρὰ τοῦτο, διαφόρους τεχνάσματα ἦτοι σονεύοντες ἡ ζῶντας αὐτοῖς συλλαμβάνοντες· ἂν δὲ τίς διὰ πολλῶν προσπαθειῶν ὑψώθῃ μικρὸν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, διερεθίζεται ἐξωτερικῶς διὰ τῶν ὀνύχων τὸν λάρυγγα αὐτοῦ καὶ ἐξεργάζεται τὰς εἰσροηθεί- σας σάρκας· ἀπαλλαττομένη δὲ οὕτω τὸ σῆρος ἀνιπτάται ἐκ τῶν εἰς τὸν αἰθέρα. Ζῆ δὲ οὐχὶ μόνον ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τὰς σάρκας ὁ Κόνδορος, ἀλλ' ἐπιπίπτει καὶ κατακτείνει ἐλάρους καὶ πλείστα ἄλλα μεσίου μεγέθους ἢ μικρὰ τετράποδα. Πολλάκις ἐρεθίζεται ὑπὸ πεί- νης προσβάλλουσι δύο ἄλλοι ἢ καὶ πλείονες καὶ ταῦρον, δὲν πολλὰκις ἀσθητικῶν μένοντα καταβάλλουσιν εὐμαρῶς, ἐπιπλέοντες ἐπ' αὐτοῦ πτηγὰς θανατίμους, ἀποτροφούντες αὐτὸν διὰ τοῦ βύχους καὶ τῶν ὀνύχων, ἐκρίζοντες τὴν ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκστομιζομένην γλώσσαν αὐ- τοῦ κτλ. Ἀνθρώπον οὐδέποτε προσβάλλουσιν, οὐδὲ φοβούνται αὐτὸν πλησιάζοντα. Φαίνονται ἐνίοτε καθιπτάμενοι παρὰ τὰς παραλίας τοῦ Ἀνταρκτικοῦ ὠκεανοῦ εἰς τὰς ψυχρὰς καὶ εὐκατέτους χώρας τῆς Χιλιῆς, ἐνθα αἱ Ἄνδεις πλησιάζουσι ταῖς τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ ἀκταῖς· δια- μένουσι πλὴν ἐνταῦθα μικρὸν, προτιμῶντες μάλλον ἀραιωμένον καὶ ψυχρὸν αἶρα, καὶ προκρίνοντες τὰς χώρας ἐκείνας πρὸς ἐνδιαίτησιν αὐτῶν, ἐνθα τὸ χερσόβροτον ὕψεται μόλις μέχρι τῆς 16 μίρας. (ἀκολουθεῖ).

—000—

(ἴδε ἀριθ. 32).

Συνέχεια τῆς τοῦ Κυρίου Γ. Χρυσοβέργη ἐπισήμου ἐκθέσεως.

Ὁ Κύριος διευθυντῆς ἐκθέτων λεπτομερῶς τὰ περὶ τῆς ἐ- ξετάσεως καὶ βαθμολογίας τῶν 10 μελλοδιδασκαλιστῶν καὶ ὀρίζων εἰς ποῖα μαθήματα δέον νὰ ἐνασχοληθῶσιν αὐταί, ἐπὶ ἐξ ἑτι μῆνας, ἵνα τύχῃσι τριτοβάθμιον διπλώματος, μεταβαί- νει εἰς τὸ περὶ ἐπισκέψεως τῶν διδακτῶν ὡς ἑξῆς.

Β'. Ἐπισκέψεις τῶν διδακτῶν.

Α'. Γενικὴ ἐποψις.

Τὰ ἐν τῇ νήσῳ Σίρῳ διδακτῆρια τὰ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διευθύνσεως ὑπαγόμενα εἶναι, ὡς γνωρίζει τὸ ὑπουργεῖον, δημοσία καὶ ἰδιοσυντέρητα, τούτων δὲ δημοσία μὲν εἶναι.

1) Τὸ τῆς ἀνω Σίρῳ τῶν δυτικῶν. 2) Τὸ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἑρ- μουπόλεως. 3) Τὸ παρ' αὐτὸ νησιῶν. 4) Τὸ ἐν τῇ δυσμικῇ ἀκρῇ τῆς πόλεως. 5) Τὸ ἀνωτέρον τῶν Κορασίῶν (διδασκαλείον). 6) Τὸ ἐν τῇ ἀνατο- λικῇ ἀκρῇ. 7) Τὸ ἐν τῷ κέντρῳ. 8) Τὸ παρ' αὐτῷ νησιῶν. 9) Τὸ ἐν τῇ δυσμικῇ ἀκρῇ ἰδιωτικὰ δὲ ἄρρέων.

1) Τὸ τοῦ Κ. Βαλέττα. 2) Τὸ τοῦ Κ. Βεργαγελίδου (Αἰεῖον). 3) Τὸ τοῦ Κ. Φραγκοῦλη. 4) Τὸ τοῦ Κ. Κονταρίνου. 5) Τὸ τοῦ Π. Ι. Πα- κιδάκη. 6) Τὸ τῆς Κ. Ἀν. Μαζακάκη. 7) Τὸ τοῦ αἰδεσίμου Κ. (Ἰδὼνερ. ἀ). Νησιῶν. 8) Ἀλληλοδιδασκαλικόν. 9) Ἀνώτερον Ἑλληνικόν.

Β'. Τὰ καθ' ἕκαστα καὶ παρατηρήσεις. α. Δημοσία. Α'. Τὰ τῆς ἀνω Σίρῳ τῶν δυτικῶν. 1) Τὸ τῶν ἀρρέων.

Τὸ διδακτῆριον τοῦτο εἰς τὸ ὀποῖον φοιτοῦσι καὶ τέκνα τῶν ἐι τῇ

ἀνω Σίρῳ ἐγκατεστημένων ὀρθοδόξων, διευθύνεται ὑπὸ ἀνεγνωρισμέ- νου δημοδιδασκαλοῦ δυτικοῦ Ἑβραῖου τοῦ Φρά Ἰω. Μαρχακοῦ, δια- ρεῖται εἰς ἀλληλοδιδασκτικόν, καὶ συνδιδασκτικόν καὶ ἀνωτέρον, εἰς τὸ ὀποῖον διδάσκειται ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ. Ἐπισκεπθεῖς τὸ διδακτῆριον τοῦτο δὲν εὐρον οὐτε γενικὸν μαθη- τολόγιον, οὐτε πίνακας κατατάξεως, οὐτε ἔχθος καθαρῶτητος καὶ τά- ξεως, ὡς οὐδὲ μνημῖους καὶ τριμηναίους φυσικὰ διεύθυνε ποτὲ εἰς τὸ διευθυντῆριον ἐλέγχους· ἀπέβησαν πολλάς παρατηρήσεις· πρὸς τὸν δι- δασκαλον καὶ ἀπήτησα νὰ ἀνοπληρώσῃ ἐντός ἡμερῶν τὰς σημαντι- κὰς ταύτας ἐλλείψεις. Ἡ ὀμολογημένη τοῦ ἀνθρώπου ὀλιγογραφία περὶ ἅπαντα, ὡς ἡ τοῦ συνδιδασκτικοῦ καὶ τοῦ ἀνωτέρου τμήματος ἀ- θλήα κατάστασις μαρτυρεῖ, ὑπαγορεύει τὴν ἀντικατάστασιν του δι' ἐ- τέρου, ἔστω καὶ ὀρθοδόξου, ὡς τοιοῦτο πρὸ αὐτοῦ τὸ κατὰστάμα τοῦ- το διεύθυνε.

Εἶναι δὲ πρὸς τοῦτοις ἐπανάγκης νὰ διορθῶθῃ καὶ εἰς ἐσθλὸς διὰ τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν τμήμα. Ἐπειδὴ δὲ φοιτῶσιν καὶ τὸ εἰρημένον διδακτῆριον καὶ ὀρθοδόξων τέκνα, εἰμὲν διευθύνεται ὑπὸ δυτικοῦ, ἀ- παιτεῖται, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ νόμος προβλέπει, νὰ διαταχθῇ ἐπὶ μικρῆ τινι ἀντιμισθίᾳ εἰς τῶν ὀρθοδόξων Ἑβραῖον νὰ διδάσκῃ ἀπὸς τῆς ἐδδο- μίχδος τὴν Ἑβραῖν Κατήχησιν τοῦς ὀμοθῆσκους ἡμῶν, ἂν δὲ διορι- σθῇ ὀρθόδοξος δημοδιδασκαλος, νὰ ἐπιβληθῇ τὸ καθῆκον τῆς τῶν δυτικῶν νέων κατηγήσεως εἰς δυτικὴν κατηγητὴν καθόσον δὲ ὁ Κ. Μαρχακοῦς μ' ἐπιπροσφορῆσεν, ὁ δὲ μαρχακος τῶν ἐν Σίρῳ δυτικῶν εἶ- ναι ἔτοιμος νὰ συμπεριλάβῃ τὴν μικρὰν ταύτην ἀντιμισθίαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

2) Τὸ τῶν Κορασίῶν καὶ τὸ νησιῶν.

Ἐν ἐδυνήθη, ὡς εἶπον, διὰ τὴν παρεπεσοῦσαν ἐορτὴν τῶν δυτι- κῶν νὰ ἐπισκερθῶν τὰ δύο ταῦτα διδακτῆρια. Καθὰ δὲ ἐπιπροσφορῆ- θον ὀρίσεται ἰι νησιῶν διευθύνονμεν ὑπὸ ἀγνώστου ἀτόμου, τὸ δὲ τῶν Κορασίῶν διευθύνεται ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν ἐλεηπονητῶν ἀδελφῶν ἢ παρακαλογοραίων (Soeur de charité), ὑπὸ τὴν ἐφορίαν τοῦ τῶν ἐν Σίρῳ δυτικῶν Ἐπισκόπου. Πόσον δὲ εἶναι ἐπωφελεῖς νὰ ὑποταχθῇ καὶ τοῦτο εἰς τὴν ἀμεισον τῆς Κυβερνήσεως ἀρμοδιότητα καὶ ἐποπτείαν, ἀπέκειται εἰς τὸ Σ. τοῦτο ὑπουργεῖον νὰ ἐκτιμήσῃ δέοντως· καθὼς τὸ τῶν καλογοραίων θεωρεῖται μάλλον ἰδιαιτέρον ἢ δημοσίον.

3) Τὰ τῶν ἀρρέων.

Τὰ ἐν τῇ Ἑρμουπόλει ἀλληλοδιδασκαλεῖα τῶν ἀρρέων καὶ τὸ νησιῶν διευθύνονμεν ὑπὸ ἀξίῳ διδασκαλῶν, ἐχόντων πλὴν, τοῦ τῶν νησιῶν, ὑποδιδασκαλοῦ, τοῦ μὲν Κ. Μαρχακῆ καὶ Κ. Σαρῆν διευτεροβάθμιον, τοῦ δὲ Κ. Βλαστοῦ τὸν Κ. Βλάσιν τριτοβάθμιον ἅπαντα χρῆζουσιν καὶ ἐτέρου διὰ τὴν πλῆθὸν τῶν μαθητῶν, καὶ διότι οἱ διευθύνοντες τὰ τῶν ἀρρέων ἀλληλοδιδασκαλεῖα θέλουσι διαταχθῆ νὰ ἐπισκέπτονται δις τοῦ μηνός, ὁ μὲν ἅπαντα τὰ τῶν κορασίῶν δι- μόσια καὶ ἰδιωτικὰ, ὁ δὲ ἅπαντα τὰ τῶν ἀρρέων ὁμοίως, καὶ νὰ ὑποβλάσῃ τὰς παρατηρήσεις τῶν ὀπου δέον. διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου, ἐξοχώτατε, νέα ψυχὴ θέλει μεταδοθῆ εἰς τὰ διδακτῆρια, καὶ ἡ ὄρ- γωσα πρὸς τὴν μάθησιν νεολαία ἰκανοποιούσα ἠθικῶς τὴν παραδειγ- ματικὴν τῶν Ἑρμουπολιτῶν ἐλευθεριότητα καὶ φιλομάθειαν, θέλει παρέχει ἀπὸ τοῦδε τὰ ἐγγύγια ὅτι μέλλει νὰ κατασταθῇ χρίσιμος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, καὶ θέλει εὐλογεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Σ. ἡμῶν Ἄνακτος, καὶ τοῦ ἀμείσου τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀληθοῦς φωτισμοῦ λαοσωτη- ρίων αὐτοῦ βουλημάτων ὀργάνου.

4) Τὰ τῶν Κορασίῶν.

Α) Τὸ ἀνωτέρον ἑλλαν. τῶν Κορασίῶν (διδασκαλείον). Τὸ διδα- κτῆριον τοῦτο συστημένον δι' ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν τῶν εἰς αὐτὸ φοιτῶντων κορασίῶν χρυσιμαεὶ καὶ ὡς διδασκαλεῖον μελλοδιδασκα- λιστῶν, καὶ διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἐναρέτου Κ. Πόλιτα, ἔχον καὶ δεύ- τερον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων διδασκαλον τὸν Κ. Μαντόπουλον, καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τῶν ἑλληνικῶν τὴν τριτοβάθμιον δημο- διδάσκαλον Κ. ἀέσποιναν Ματθαίου, διὰ δὲ τὰ χειροτεχνήματα τὴν τριτοβάθμιον δημοδιδασκαλον Κ. Μ. Πλέσσα.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ διδακτῆριον τοῦτο καταρτίζονται διδασκαλισται, εἶναι ἐπανάγκης νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἡ διδασκαλεῖα τῆς Γαλλικῆς γλώσ- σης, τὴν ὀποῖαν ἅπαντες ἀνεξαρτέτως ἐπιθυμοῦσι, προσέτι δὲ νὰ δι- δάσκηται τελειότερον ἢ ἑλληνικὴ γλώσσα, ἡ Ἑβραῖα Κατήχησις καὶ ἡ Ἰγνογραφία μετ' ἐφαρμογῆς, ἡ ῥαπτικ

3) Τὸ ἐν τῇ δυσμικῇ ἄκρῃ, διευθυνομένον μέχρι πρόφην ὑπὸ τῆς Κ. Ἑλλ. Δημητριάδου, νῦν δὲ ὑπὸ τῆς Κ. Ἀρτεμισίας Ζάννου, εὐρίσκειται εἰς καλὴν κατάστασιν.

Εἶναι ἐν τούτοις ἐπάναγκες νὰ προστεθῶσιν ἕτεροι βοηθοὶ διπλωματοῦχοι ἢ ὑποψήφιοι, μίᾳ εἰς ἕκαστον, ὅπως καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐκτελεθῆται ἀκριβῶς καὶ ἡ καθαρὸτης, ἡ θάσις τῆς καλῆς ἀγωγῆς, διατηρηθῆται, καὶ τὰ χειροτεχνήματα εὐδοκιμῶσιν.

Γ) Τὰ νηπιακὰ.

1) Ἀρρένων. Πρὸς τῷ ὑφισταμένῳ πλησίον τοῦ κατὰ τὸ κέντρον ἀλληλοδιδασκαλείου τῶν ἀρρένων νηπιακῶ ἐψηφίσατο ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τὴν ἀνεγερσιν καὶ ἐτέρου.

2) Κορασίων. Ὑφίσταται ἐν μόνον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως, ἐψηφίσατο δὲ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ νὰ ἀνεγείρῃ καὶ ἐν εἰς τὴν δυσμικὴν ἄκρην.

Εἶναι δὲ ἐπάναγκες καὶ εἰς τὰ ὑφιστάμενα νὰ διορισθῇ καὶ ἕτερος βοηθὸς διπλωματοῦχος ἢ ὑποψήφιος διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν τῶν φοιτῶντων πληθύν. Πόρου ἀπόδειξις.

Ἡ τῶν εἰρημνῶν δευτέρων διδασκάλων καὶ βοηθῶν προσθήκη κατορθοῦται διὰ μικρᾶς τοῦ δήμου χρηματικῆς δαπάνης, τῆς λοιπῆς ἀντιμισθίας ἐξοικονομημένης, ὅταν εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόντων ἀποδοθῆ ὁ ἀνάλογος εἰς τὸν βαθμόντου μισθὸς μετὰ τῶν ὀριζομένων ἀποδοχῶν, καθότι πολλοὶ καὶ σχεδὸν ἅπαντες λα. θάνουσιν ἀντιμισθίαν ὑπὲρ τὸν βαθμόντων ἢ πρότασις αὕτη ἤρρεσε πρὸς ἅπαντας καὶ ἐξέφρασαν ἐπιθυμίαν νὰ ἐνεργηθῇ καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ συμπληρώσωσι τὰ πάντα

Β) Ἰδιωτικά.

Τὰ ἰδιωτικὰ ὑφίστανται ἡ ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας.

Α) Τὰ ἐν ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως. Α) Τὰ τῶν ἀρρένων

1) Τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Βαλέττα.

Εἰς τὸ κατὰ τὴν τῆς μὲν συνδιδασκτικὸν τμήμα διδασκόμενον ὑπὸ τοῦ Κ. Κοζαδίνου, καὶ ἡ πρώτη τάξις τῶν ἐλληνικῶν διδασκομένη ὑπὸ τοῦ Κ. Βενιέρη, προοδεύουσι καὶ καταρτίζονται καλῶς, αἱ δὲ λοιπαὶ τάξεις, καὶ τοὶ διδάσκονται ὑπὸ ἀξιοτίμων διδασκάλων καὶ καθηγητῶν, δὲν προοδεύουσι τοσοῦτον διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

Ὁ περὶ ἑλλην. σχολείων καὶ γυμνασίων νόμος ὑποχρεώνει τοὺς εἰς ἰδιωτικὸν διδασκτικὸν διδασκόμενους νὰ μεταδιδόνωσιν εἰς τὰ Β. γυμνάσια διὰ τὰ μαθήματα τῆς τελευταίας τάξεως. Ὁ Κ. Βαλέττας σοφιστικῶς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου ἐξ ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ κερδοσκοπῶν, συνεπύκνωσε μαθήματα ἀνωτέρων τάξεων εἰς κατωτέρας, ἅτινα καὶ διὰ τὴν δεινότητα καὶ τὴν πληθύν ἀπαμβλύνουσι τοὺς ἀπηνουημένους μαθητὰς. Ὁ Κ. Βαλέττας φιλότιμος καὶ φιλόπονος ἐναυτῷ πρέπει νὰ καθοδηγηθῇ εἰς τὴν ἐπιφελῆ ταύτην ἐπιχειρήσιν του, διὰ ν' ἀποβῇ σκοπιμώτερα ἢ διδασκαλία.

2) Τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Εὐαγγελίδου (Λυκείου). Εἰς τὸ κατὰ τὴν τῆς οὗτε τὸ συνδιδασκτικὸν τμήμα οὗτε αἱ ἐλληνικαὶ τάξεις, αἵτινες ἀπολύονται ἀπὸ τῆς τοῦ Σχολάρχου διὰ τὸ γυμνάσιον, εὐρίσκονται εἰς καλὴν καὶ εὐάρεστον κατάστασιν. Ὁ Κ. Εὐαγγελίδης ἐξέφρασε καὶ ἔδειξε προθυμίαν νὰ συμμορρωθῇ ἀκριβῶς πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ διατάξεις, ὅσας ἂν τὸ ὑπουργεῖον κρίνῃ καταλλήλους ὑπὲρ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ Λυκείου του.

Ἡ διὰ τὸν πλεονασμὸν τοῦ ἐνός καὶ τὴν ἑλλειψιν τοῦ ἐτέρου ἐμφιλοχώρησις τῶν νέων νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα, προέρχεται διότι εἰς ἀμφοτέρω τὰ διδασκτικὰ εἶναι εἰσηγμένη καὶ διδάσκειται ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα, ἐλλείπουσα ἀπὸ τοῦ γυμνασίου καὶ ποθεινὴ διὰ τὰς ἐμπορικὰς ἀσχολίας καὶ σχέσεις τῶν κατοίκων ἢ θεωραεῖα τῆς ἑλλείψεως ταύτης καὶ ἡ προσθήκη ἐνός τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας καθηγητοῦ εἰς τὸ Β. γυμνάσιον θέλει ἐκπυξήσει ἀκαταλόγηστος τοὺς μαθητὰς τοῦτο.

3) Τὸ τοῦ Κ. Φραγκούλη δευτεροβαθμίου δημοδιδασκάλου σαλεύει μέσον φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας παρηγγέλη ὁ Κ. Φραγκούλης νὰ προσλάβῃ ἀνοπερθέτως βοηθόν, ἵνα μὴ φαίνεται ὅτι καπλιεύεται τὴν παιδείαν.

4) Τὸ τοῦ Κ. Κονταρίνη οὐδαμῶς διάφορον τοῦ τοῦ Κ. Φραγκούλη, φέρει προσεῖ διὰ τὴν στενωχωρίαν καὶ χαρακτῆρα Ἰουδαϊκῆς συναγωγῆς. Παρήγγειλα πρὸς αὐτὸν τὰ δέοντα. Νομίζω δὲ ὠρελιμώτατον νὰ διορισθῶσιν ἀμφοτέρω εἰς τὰ δημοσία τῶν ἀρρένων, διὰ νὰ οἰκονομηθῶσι καὶ αὐτοὶ οἰκογενειάρχαι ὄντες, καὶ ἡ διδασκαλία ἀνακτῆσιν τὸν κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους χαρακτῆρα.

5) Τὸ τοῦ Π. Ι. Παπαδάκη δὲν ἐπεσκέφθη, ἔλαβη δὲ πληροφορίαν ὅτι ἔχει ἀδείαν μόνον ἄνευ διπλώματος. (ἀκολουθεῖ).

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Κατὰ τὰς ἐκ Γερμανίας θετικὰς εἰδήσεις ἡ Α. Μ. ἡ κεχαριτωμένη ἡμῶν Ἀνασσα ἐντελοῦς ἀπολαύουσα υγείας, καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς Μεγαλειότητος ἐν Γερμανίᾳ ἡγεμόσι βασιλικῶν ὄντως ὑποδοχῶν καὶ περιποιησέων φιλοφρονητικωτάτων ἐπὶ τῆς ταξιδίου, θέλει εἶναι εἰς Τεργέστην περὶ τὴν 13 ἢ 14 (καθ' ἡμᾶς) ἱσταμένου μηνός. Τὸ δὲ πρὸς παραλαβὴν τῆς Α. Μ. Β. ἀτμόπλοιον ὁ Ὄθων ἀρεῖ ἐντεῦθεν διὰ Τεργέστην μεθ' αὐτὸν ὅστε περὶ τὴν 20 τοῦτου ἔσται ἡ Βασιλίσσα Π-

μῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπεκδεχομένου ἀνειμένη καρδίᾳ τὴν ἐπάνοδον τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος φιλοκρέοντος τῆς Ἑλλάδος λαοῦ.

— Ἐν τῷ τῆς ἀ. ἱσταμένου φυλλαδίου τῆς Ν. Παιδείας ἐδημοσιεύθη ἐξέλιτος περὶ τῆς τῶν Κυπρίων γλώσσης διατριβῆς ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Α. Σκελλαρίου. Μανθάνομεν ὅτι καὶ ὁ παρ' ἡμῖν λόγιος ἀνὴρ Κύριος Σολομῶν Σαλομίδης, γηγενὴς τῆς Κύπρου, περισπᾶται περὶ τὴν συλλογὴν τῶν ἐν πλήρει καὶ κοινῇ χρήσει ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἀρχαίων λέξεων καὶ γλωσσικῶν ἰδιωτικῶν καὶ φράσεων εἶναι πάντως ἐπαίνου ἄξιος ὁ Κύριος Σολομῶν χειρὶ τοῦ ἐπιλαβόμενος ἔργου ἐξ ἐθνικῆς φιλοτιμίας, καὶ μὴ τὸν χρόνον αὐτοῦ εἰς ἀνεμῶλια κατατρίβων ἀθύρματα.

— Ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας Κύριος Κ. Κοντογόνος ἐξέδωκεν ἤδη καὶ τὸ δεύτερον τόμον τοῦ ἀρίστου αὐτοῦ συγγράμματος τῆς Ἱστορίας τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶναι ἀνεγκαιότατον οὐχὶ μόνον τοῖς τῆς θεολογικῆς σπουδαστικῆς ἀλλὰ καὶ παντὶ φιλολόγῳ εἶναι ὅσον οἶόν τε περιληπτικὸν καὶ τέλειον, ὡς ὅλα τὰ συγγράμματα τοῦ ἀξίου καθηγητοῦ Κυρίου Κοντογόνου, ἀνθ' ὧν δικαίως ἀπολαύει τῆς ἀγαθῆς ὑπολήψεως πάντων, καὶ ἰδίως τῶν ὀμιλιτῶν αὐτοῦ. Ἐκδιδὼν ὁ καθηγητὴς οὗτο; τὰ διδασκόμενα παρ' αὐτοῦ μαθήματα διὰ τοῦ τύπου, ἀπαλλάττει τοὺς μαθητὰς τῆς ἐπαχθοῦς καὶ πλεγματοῦς ἐνότις ἀντιγραφῆς. Τὴν εὐεργεσίαν ταύτην ποιεῖ καὶ ὁ καθηγητὴς Κύριος Φραγκίτης ἤδη ταῖς τὰ νομικὰ παιδευομένοις, παραδούς ἵνα τυπωθῇ τὸ περὶ Ῥωμαϊκῆς νομοθεσίας Ἱστορικὸν καὶ Δογματικὸν αὐτοῦ σύγγραμμα, ὅπερ θέλει χρησιμεύει ὡς θάσις εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ.

Ἐλπίζεται ὅτι καὶ ἄλλοι καθηγηταὶ θέλουσι πράξει τὸ αὐτὸ, καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι, ὧν τὰ συγγράμματα δὲν σοβοῦνται τὸ φῶς, ὡς ἡ ἐν τῷ Πλεῖτῳ τοῦ Ἀριστοφάνους γραῦς τὴν δάδα.

— Λίαν εὐάρεστους λαμβάνομεν πληροφορίας ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν περὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν αὐτῶν.

Ἐν τῷ προσεχῇ φιλῶν θελομεν δημοσιεύσει τὰς ἐκ Λεβαδείας καὶ Βυβούρας ἐπιστολάς, ἀφορώσας τὰς ὑποδοχὰς ὧν τυγχάνουσι παρὰ τῶν λαῶν πανταχοῦ οἱ τῶν μερῶν τούτων Ἱεράρχαι περιοδεύοντες, καὶ τὸ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα τῶν θελῶν κηρυγμάτων αὐτῶν ἐπὶ τῆς καρδίας τῶν χριστιανῶν. Ἡ μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν Ἐπισκόπων ἐπελθοῦσα εἰς τὰς καρδίας τῶν λαῶν, διὰ τοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ παραδείγματος αὐτῶν, ἠθικὴ βελτίωσις εἶναι ἀνυπολόγητος.

— Ὁ Ἰταλὸς τὸ γένος καὶ Ῥωμαῖος τὴν πατρίδα Κύριος Νικόλαος Λοβιζέλης, κατοικῶν ἀντικρῶ τῆς οἰκίας τοῦ δικηγόρου Κ. Π. Στρούμπου, παραδίδει μαθήματα τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης εἰς τοὺς θελομένους, ἐπὶ μετρία ἀμοιβῇ ἔχομεν εὐλόγου; ἀφορμᾶς καὶ ἀποχρώτας ἀποδείξει ἵνα συστήσωμεν αὐτὸν ὡς ἰκανώτατον περὶ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν, καὶ μεθοδικώτατον εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς.

— Ἐξεδόθη τύποις Κωνσταντινίου Ἀντωνιάδου ποίημα ἐπικόν τοῦ Κ. Κίμωνος Ι, Σβορώνου « ὁ Γούρας » ἐπιγραφόμενον, καὶ ὑπόθεσιν ἔχον τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡρώου τούτου κατὰ τὰς Θερμοπύλας σφαγὴν τοῦ Βεράμ. Πασᾶ καὶ κατατρόπων τῆς Τουρκικῆς στρατιᾶς τῷ 1821. Γέγραπται τὸ ποίημα ἐν καθαιρεύσῃ γλώσσῃ, καὶ εὐμοιρεῖ πολλαχοῦ Καλλιόπειων ἐμπνεύσεων. Τιμᾶται δροχμῆς.

— Ἐξεδόθη τύποις καὶ δαπάναις Ἀνδρέου Κορομηλᾶ ἢ τοῦ Φραγκίσκου Σοαβίου Χριστιανθεῖα, μεταφρασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σοφοῦ Γυμνασιάρχου Κ. Γ. Γενναδίου καὶ ἐκδοθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν Μόσχᾳ ἢ παροῦσα τοῦ Κ. Κορομηλᾶ ἐκδοσις φέρει πολλὰς βελτιώσεις ἐπενεχθείσα; ὑπὸ τοῦ μεταφραστοῦ Κ. Γενναδίου. Εἶναι δὲ γεγραμμένη εἰς εὐλιπτον τοῖς παιδίοις καὶ κανονικὴν ἄμια γλῶσσαν. Τιμᾶται λεπτῶν 60.

— Ἐν Ζακύνθῳ ἤρξατο ἐκδιδόμενον σύγγραμμα περιοδικὸν φέρων ὄνομα ἀνθοδέσμη.

— Οἱ στόλοι γαλλικὸς τε καὶ ἀγγλικὸς ἄραυτες ὁ μὲν ἐκ Σκλαμίνος ὁ δὲ ἐκ Μελιτίας καταπλεύουσιν εὐθὺ πρὸς Τένεδον.

— Τὴν πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως κατέπλευσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἑκακτον Ῥωσικὸν ἀτμόπλοιο, κομίσαν τὴν ἐξῆς τελευταίαν διακοίνωσιν τῆς Ῥωσικῆς πρὸς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν.

α Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Νεσελρόβ κ. τ. λ.

Παρατρεῖ με λύπην του ὅτι ἀπὸ μέρους τῆς Υ. Π. δὲν ἔγιναν δεκταὶ αἱ τόσον δικαιολογημέναι ἀπαιτήσεις τοῦ Αὐτοκράτορος του, αἵτινες προσάλλουσι κατ' εὐθείαν τὸν Αὐτοκράτορα ὡς προστάτην τῶν Ὀρθοδόξων.

Διὰ τὴν φιλίαν δὲ τοῦ Αὐτοκράτορος πρὸς τὸν Σουλτάνον καὶ τὸν λαόν του, στέλλει τὸ τελευταίον γραφον, παραχωρῶν ὀκατήμερον προθεσίαν, ἵνα συσκερθῇ καὶ ἐνδώσῃ, ἄλλως θέλει τὰς λάβει διὰ τῆς δυνάμεώς του, ἀποκαθιστῶν ὑπεύθυνον τὴν Κυβέρνησιν τῆς Τουρκίας δι' ὅλας τὰς συνεπείας ».

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁδὸς Ἀθηνᾶς. Ἀριθ. 274.)